

KOMISJONI DELEGEERITUD OTSUS (EL) 2015/1602,**5. juuni 2015,****milles käsitletakse Šveitsis kindlustus- ja edasikindlustusandjate suhtes kehtiva solventsusrežiimi ja usaldatavusnõuete täitmise korra samaväärsust Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/138/EÜ artikli 172 lõike 2, artikli 227 lõike 4 ja artikli 260 lõike 3 alusel**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiivi 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventsus II), ⁽¹⁾ eriti selle artikli 172 lõiget 2, artikli 227 lõiget 4 ja artikli 260 lõiget 3,

ning arvestades järgmist:

- (1) Direktiiviga 2009/138/EÜ kehtestatakse liidu kindlustus- ja edasikindlustusandjate suhtes riskipõhine usaldatavusnõuete täitmise kord. Direktiivi 2009/138/EÜ hakatakse liidu kindlustus- ja edasikindlustusandjate suhtes täielikult kohaldama 1. jaanuaril 2016.
- (2) Kuigi Solventsus II direktiivi hakatakse täielikult kohaldama 1. jaanuaril 2016, võib komisjon võtta käesoleva delegeeritud otsuse vastu juba praegu, nagu osutatud Solventsus II direktiivi artiklis 311.
- (3) Direktiivi 2009/138/EÜ artiklis 172 käsitletakse kolmanda riigi sellise solventsusrežiimi samaväärsust, mis kehtib niisuguste ettevõtjate edasikindlustustegevuse suhtes, kelle peakontor asub kõnealusel kolmandas riigis. Kui samaväärsus määratakse kindlaks, võib selliste edasikindlustusandjatega sõlmitud edasikindlustuslepinguid, kelle peakontor asub kõnealusel kolmandas riigis, käsitada samal viisil kui selliste edasikindlustusandjatega sõlmitud edasikindlustuslepinguid, kellele on antud tegevusluba kõnealusel direktiivi kohaselt.
- (4) Direktiivi 2009/138/EÜ artiklis 227 käsitletakse samaväärsust selliste kolmandate riikide kindlustusandjate puhul, kes kuuluvad liidus asuva peakontoriga kindlustusgruppidesse. Kui samaväärsus määratakse kindlaks, võimaldab see sellistel kindlustusgruppidel – eeldusel et kindlustusgrupi aruannetes kasutatakse konsolideerimismeetodina mahaarvamise ja agregeerimise meetodit – võtta kindlustusgrupi solventsusnõude ja nõuetekohaste omavahendite arvutamisel arvesse kapitalinõudeid ja olemasolevat kapitali (omavahendid), mis on arvutatud ELi-välise jurisdiktsiooni õigusnormide ja mitte direktiivi 2009/138/EÜ alusel.
- (5) Direktiivi 2009/138/EÜ artiklis 260 käsitletakse selliste kindlustus- ja edasikindlustusandjate samaväärsust, kelle emaettevõtja peakontor asub väljaspool liitu. Kooskõlas direktiivi 2009/138/EÜ artikli 261 lõikega 1 toetuvad liikmesriigid kindlaks määratud samaväärsuse korral samaväärsele kindlustusgruppide järelevalvele, mida teevad kolmanda riigi kindlustusgruppide järelevalveasutused.
- (6) Kolmanda riigi õiguskorda tuleb lugeda täielikult samaväärseks direktiivi 2009/138/EÜ kohase korraga, kui see vastab nõuetele, mis pakuvad kindlustusvõtjatele ja soodustatud isikutele võrreldaval tasemel kaitset. Artikli 172 lõike 2, artikli 227 lõike 4 ja artikli 260 lõike 3 alusel määratav täielik samaväärsus määratakse kindlaks määramata ajavahemikuks kuni tühistamiseni.
- (7) 9. märtsil 2015 andis Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve (EIOPA) komisjonile kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1094/2010 ⁽²⁾ artikli 33 lõikega 2 nõu seoses Šveitsis (edasi) kindlustusandjate ja kindlustusgruppide suhtes kehtiva regulatiivse ja järelevalvesüsteemiga. EIOPA nõuanne põhineb Šveitsi asjaomasel õigusraamistikul, mis hõlmab Šveitsi 22. juuni 2007. aasta finantsturu järelevalve seadust (FINMASA), mis jõustus 1. jaanuaril 2009, 17. detsembril 2004. aasta kindlustusjärelevalve seadust (ISA) ja kindlustusjärelevalve määrust (ISO) ⁽³⁾. Komisjoni hinnang tugineb EIOPA antud teabele.

⁽¹⁾ ELT L 335, 17.12.2009, lk 1.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1094/2010, 24. november 2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/79/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 48).

⁽³⁾ Šveitsi Liidunõukogu võttis kindlustusjärelevalve määruse vastu 25. märtsil 2015 ja see jõustub 1. juulil 2015.

- (8) Võttes arvesse komisjoni delegeeritud määrust (EL) 2015/35, ⁽¹⁾ eriti selle artikleid 378, 379 ja 380, ning EIOPA nõuannet, tuleb samaväärsuse hindamisel direktiivi 2009/138/EÜ artikli 172 lõike 2, artikli 227 lõike 4 ja artikli 260 lõike 3 alusel kasutada mitut kriteeriumi.
- (9) Need kriteeriumid sisaldavad mõningaid nõudeid, mis sisalduvad delegeeritud määruse (EL) 2015/35 artiklitest 378, 379 ja 380 kahes või rohkemas. Need kehtivad üksikute ⁽²⁾ (edasi)kindlustusandjate tasandil ja (edasi)kindlustusgruppide tasandil ning hõlmavad selliseid valdkondi nagu pädevused, solventsus, juhtimine, läbipaistvus, asutustevaheline koostöö, konfidentsiaalse teabe haldamine ja otsuste mõju finantsstabiilsusele.
- (10) Esiteks võib seoses vahendite, pädevuste ja kohustustega märkida, et Šveitsi finantsturu järelevalveasutuse (FINMA) pädevusse kuulub tulemuslik järelevalve (edasi)kindlustustegevuse üle ning vajaduse korral karistuste määramine või täitemeetmete võtmine, näiteks ettevõtja tegevusloa tühistamine või juhatuse täielik või osaline asendamine. FINMA-l on vajalikud rahalised vahendid ja personal, eksperditeadmised, suutlikkus ja volitused kõigi kindlustusvõtjate ja soodustatud isikute tulemuslikuks kaitsmiseks.
- (11) Teiseks võib seoses solventsusega märkida, et Šveitsi solventsuskontrolli (*Swiss Solvency Test*, (SST)) abil (edasi) kindlustusandjate või kindlustusgruppide finantsseisundi hindamine tugineb kindlatele majanduslikele põhimõtetele ning solventsusnõuded põhinevad kõigi varade ja kohustuste majanduslikul hindamisel. SST kohaselt peab (edasi)kindlustusandjatel olema piisavalt rahalisi vahendeid; selles on sätestatud tehniliste eraldiste, investeringute, kapitalinõuete (sh kapitali miinimumtase) ja omavahendite kriteeriumid ning selle kohaselt peab FINMA õigeaegselt sekkuma, juhul kui kapitalinõudeid ei täideta või kindlustusvõtjate huvid on ohus. Kapitalinõuded on riskipõhised ja nende eesmärk on hõlmata kvantifitseeritavaid riske. Kui riski ei kvantifitseerita, tegeletakse sellega muude meetmete abil: operatsiooniriskidega tegeletakse näiteks kvalitatiivselt Šveitsi kvaliteedi-hinnangu kaudu. Põhikapitalinõue, SST kohaselt sihtkapital, arvutatakse nii, et see hõlmaks jooksvast tegevusest tulenevat ootamatut kahjumit. Kindlustusandjate absoluutse miinimumkapitali nõue (miinimumkapital) on SST kohaselt erinev ja sõltub kindlustuse äriliinist. Mõlemad nõuded on Šveitsi kõigi kindlustusandjate äriliinide praeguste kombinatsioonide puhul vähemalt sama ranged kui direktiivi 2009/138/EÜ vastavad nõuded. Kindlustusandjad võivad kasutada standardmudelit või – kui FINMA seda nõuab või omal algatusel – sisemudelit.
- (12) Kolmandaks võib juhtimise kohta märkida, et Šveitsi solventsusrežiimi kohaselt peab (edasi)kindlustusandjatel olema tulemuslik juhtimissüsteem, mis eeldab eelkõige, et neil on selge organisatsiooniline struktuur, sobivuse ja nõuetele vastavuse nõuded ettevõtjate tegelikele juhtidele ning tõhus protsess ettevõtja sees ja FINMA-le teabe edastamiseks. Lisaks teeb FINMA tõhusalt järelevalvet edasi antud funktsioonide ja tegevuse üle.
- (13) SST kohaselt peavad (edasi)kindlustusandjatel ja kindlustusgruppidel olema riskijuhtimise, vastavuskontrolli, siseauditi ja akтуаari funktsioonid. SST kohaselt peab olema olemas riskijuhtimissüsteem, mis on suuteline riske kindlaks tegema, mõõtma, jälgima, juhtima ja nende kohta aru andma, ning tulemuslik sisekontrollisüsteem. Direktiivi 2009/138/EÜ nõudeid üksikute ettevõtjate siseauditi ja vastavuskontrolli kohta käsitletakse kindlustusjä-relevalve määruses rahuldavalt, pidades silmas, et see karmistab riskijuhtimisnõudeid ja eelkõige tugevdab kohustust omada vastavuskontrolli funktsiooni.
- (14) Šveitsis kehtiva režiimi kohaselt peavad (edasi)kindlustusandjate või kindlustusgruppide tegevuspõhimõtete või juhtimise muudatused või neis olevate oluliste osaluste muudatused olema kooskõlas aruka ja usaldusväärse juhtimisega. FINMA teavitatakse eelkõige (edasi)kindlustusandjate ja kindlustusgruppide soetamistest ning äriplaani või olulise osaluse muudatustest ja FINMA võib põhjendatud juhul rakendada asjakohaseid karistusi, näiteks soetamise ära keelata.
- (15) Neljandaks võib läbipaistvusega seoses märkida, et (edasi)kindlustusandjad ja kindlustusgrupid on kohustatud esitama FINMA-le igasuguse teabe, mis on vajalik järelevalve tegemiseks, ning avaldama vähemalt kord aastas oma solventsuse ja finantsseisundi aruande. Kindlustusjä-relevalve määruses käsitletakse direktiivi 2009/138/EÜ nõudeid avalikustamise kohta rahuldavalt, pidades silmas, et seda liiki kvalitatiivne ja kvantitatiivne teave, mis

⁽¹⁾ Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2015/35, 10. oktoober 2014, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventsus II) (ELT L 12, 17.1.2015, lk 1).

⁽²⁾ Käesolevas õigusaktis on täpsustatud, kas kindlustusandjaid vaadeldakse üksiku ettevõtja või kindlustusgrupi tasandil. Üksikud kindlustusandjad võivad olla kindlustusgrupi osa, kuid ei pruugi seda olla.

tuleb avalikustada, on direktiiviga 2009/138/EÜ kooskõlas. Kindlustusjärelevalve määruse kohaselt peavad (edasi) kindlustusandjad ja kindlustusgrupid avalikustama oma tegevused, tulemusnäitajad, riskijuhtimise, riskiprofiili ning eelkõige eraldiste, kapitalijuhtimise ja solventsuse hindamise meetodid.

- (16) Viiendaks võib ametisladuse hoidmise ning koostöö ja teabevahetusega seoses märkida, et Šveitsis kasutatava režiimi raames kehtivad kõigi FINMAs töötavate või töötanud inimeste, sealhulgas audiitorite ja FINMA nimel tegutsevate ekspertide suhtes ametisladuse hoidmise kohustused. Nendes kohustustes on ka sätestatud, ilma et see piiraks kriminaalõiguse valdkonda kuuluvate juhtumite menetlemist, et konfidentsiaalset teavet ei tohi avalikustada, välja arvatud kokkuvõtlikult või üldistatult. FINMA kasutab muudelt järelevalveasutustelt saadud konfidentsiaalset teavet ainult oma ülesannete täitmiseks ja seadusega ette nähtud otstarbel. Šveitsis kehtiva režiimi kohaselt võib (edasi)kindlustusandja pankroti väljakuulutamise või sundlõpetamise korral avaldada konfidentsiaalset teavet juhul, kui see ei puuduta kõnealuse ettevõtja päästmise katsetesse kaasatud kolmandaid isikuid. FINMA võib muult järelevalveasutuselt saadud konfidentsiaalset teavet jagada asutuste, organite ja isikutega, kelle suhtes kehtivad Šveitsis ametisladuse hoidmise kohustused, ainult pärast seda, kui asjaomane järelevalveasutus on andnud selleks sõnaselge nõusoleku. Selleks et koordineerida rahvusvahelist koostööd, on ta sõlminud liidu kõigi liikmesriikidega vastastikuse mõistmise memorandumid, milles käsitletakse eelkõige konfidentsiaalse teabe vahetamist.
- (17) Kuuendaks võib seoses FINMA otsuste mõjuga märkida, et FINMA ja Šveitsi muud asutused, kellel on volitus tagada finantsturgude nõuetekohane toimimine, näiteks Šveitsi keskpang ja rahandusministeerium, oskavad hinnata seda, kuidas otsused mõjutavad finantsüsteemi stabiilsust üldiselt, eelkõige hädaolukordades, ning võtta arvesse nende võimalikku protsüklilist mõju finantsturgudel toimuvate erandlike muutuste korral. Šveitsis kehtiva režiimi kohaselt kohtuvad eespool nimetatud asutused regulaarselt, et vahetada teavet finantsstabiilsust ohustavate riskide kohta ja koordineerida tegevust. Sama toimub ka rahvusvahelisel tasandil, kus Šveitsi asutused vahetavad finantsstabiilsuse teemade kohta teavet näiteks liidu liikmesriikide järelevalvekolleegiumide ja EIOPAga.
- (18) Delegeeritud määruse (EL) 2015/35 artiklites 378 ja 380 on sätestatud ka erikriteeriumid edasikindlustustegevuse ja kindlustusgruppide järelevalve samaväärsuse kohta.
- (19) Delegeeritud määruse (EL) 2015/35 artikli 378 kohaste, edasikindlustustegevust käsitlevate erikriteeriumide osas võib märkida, et edasikindlustustegevuse alustamiseks on vaja eelnevalt saada FINMA-lt tegevusluba, mis sõltub õigusaktides sätestatud üksikasjalikest standarditest. Kaptiivedasikindlustusandjad on kindlustusjärelevalve määruse kohaselt hõlmatud Šveitsis kehtiva solventsusrežiimiga.
- (20) Delegeeritud määruse (EL) 2015/35 artikli 380 kohaste, kindlustusgruppide järelevalvet käsitlevate erikriteeriumide osas võib märkida, et FINMA-l on pädevus otsustada, millised ettevõtjad kuuluvad gruppide tasandi järelevalve alla, ning teha kindlustusgruppi kuuluvate kindlustus- ja edasikindlustusandjate üle järelevalvet. FINMA teeb järelevalvet kõigi selliste (edasi)kindlustusandjate üle, kelle üle on direktiivi 2009/138/EÜ artikli 212 lõike 1 punktis a määratletud osalust omaval ettevõtjal valitsev või märkimisväärne mõju.
- (21) FINMA on suuteline hindama kindlustusgruppi kuuluvate (edasi)kindlustusandjate riskiprofiili, finantsseisundit ja solventsust ning grupi äristrateegiat.
- (22) Šveitsis kehtiva režiimi kohaselt võimaldavad aruandlus- ja raamatupidamiseeskirjad jälgida grupisiseseid tehinguid ja riskikonsentratsiooni, mille kohta (edasi)kindlustusgrupid peavad vähemalt kord aastas aru andma.
- (23) Šveitsis kehtiva režiimi kohaselt piirab FINMA (edasi)kindlustusandja omavahendite kasutamist, kui neid ei saa tegelikult kasutada selle osalust omava ettevõtja kapitalinõude katmiseks, kelle puhul on kindlustusgrupi solventsus arvatud. Kindlustusgrupi solventsuse arvutamisel saadakse tulemused, mis on direktiivi 2009/138/EÜ artiklite 230 ja 233 meetoditega saadud tulemustega vähemalt võrdväärsed, ilma et omavahendeid võetaks kaks korda arvesse ja pärast vastastikuse rahastamise kaudu grupisisese kapitali loomise välistamist. Isegi kui direktiivi 2009/138/EÜ artiklite 230 ja 233 kohast kindlustusgrupi solventsuse suhtarvu ei ole, vaid on rida gruppi kuuluvate üksuste solventsuse suhtarve, kajastavad need suhtarvud grupi üksuste kogu vastastikust mõju ja võtavad seega arvesse grupi struktuuri.
- (24) Kuna Šveitsis (edasi)kindlustusandjate ja kindlustusgruppide suhtes kehtiv regulatiivne ja järelevalvekord täidab kõik delegeeritud määruse (EL) 2015/35 artiklites 378, 379 ja 380 sätestatud kriteeriumid, loetakse see vastavaks direktiivi 2009/138/EÜ artikli 172 lõike 2, artikli 227 lõike 4 ja artikli 260 lõike 3 kohastele täieliku samaväärsuse kriteeriumidele.

- (25) Juhul kui on toimunud areng, mille tõttu peab komisjon käesoleva otsusega antud tunnustust uuesti hindama, võib komisjon teha igal ajal üldise läbivaatamise välise spetsiifilise läbivaatamise seoses üksiku kolmanda riigi või territooriumiga. Komisjon peaks EIOPA tehnilise abiga jätkuvalt jälgima Šveitsis kehtiva režiimi arengut ning vastavust nendele tingimustele, mille põhjal käesolev otsus on tehtud.
- (26) Direktiivi 2009/138/EÜ kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2016. Käesoleva otsusega peaks Šveitsis kehtiva solventsusrežiimi ja usaldatavusnõuete täitmise korra määrama kindlaks kui samaväärsse seega samuti alates sellest kuupäevast,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Šveitsi solventsusrežiimi, mis kehtib Šveitsis asuva peakontoriga ettevõtjate edasikindlustustegevuse suhtes, käsitatakse alates 1. jaanuarist 2016 direktiivi 2009/138/EÜ I jaotise nõuetega samaväärsena.

Artikkel 2

Šveitsi solventsusrežiimi, mis kehtib Šveitsis asuva peakontoriga kindlustus- ja edasikindlusandjate suhtes, käsitatakse alates 1. jaanuarist 2016 direktiivi 2009/138/EÜ I jaotise VI peatüki nõuetega samaväärsena.

Artikkel 3

Šveitsi usaldatavusnõuete täitmise korda, mis kehtib kindlustusgruppi kuuluvate kindlustus- ja edasikindlustusandjate järelevalve suhtes, käsitatakse alates 1. jaanuarist 2016 direktiivi 2009/138/EÜ III jaotise nõuetega samaväärsena.

Artikkel 4

Käesolev otsus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel, 5. juuni 2015

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER